

Nieuwsbrief 9 : Burkina Faso

Naam : Jan Jacob Koorn

Project ICCV/ Nazemce, Ouagadougou

Adres : ICCV/ Nazemce (Jacob Koorn)
01BP 329 Ouaga 01
25, Rue 16-46,
Secteur 16,
Ouagadougou
Burkina Faso

Website Jacob : <http://www.zwingin.nl/Jacob/index.htm>

Ouagadougou, juli 2008

In deze nieuwsbrief:

Gebeurtenissen van de laatste tijd
Burkina Faso, het land

p. 1
p. 3

Gebeurtenissen van de laatste tijd

Een dagje uit met de kinderen van de CP-Zero

Met de kinderen van de CP-Zero (peuter/kleuteropvang) zijn we op een ochtend gewandeld naar een open ruimte om daar de morgen door te brengen. De wandeling door de wijk en het oversteken over de grote boulevard was op zich al een belevenis. Aangekomen op de plek van bestemming hebben we spelletjes gedaan. Daarna was het tijd voor de goûter. Elke ochtend kopen we met geld dat we van de ouders krijgen iets kleins voor de kinderen om te eten. Nu hadden we een wat uitgebreider goûter: stokbrood met avocado en bissap. Daarna hebben we nog gezongen en gedanst met de kinderen en toen was het al weer tijd naar ICCV te gaan. Al met al een heel geslaagde ochtend.

Met de theatergroep naar het Burkinese platteland

Een uitje van een geheel andere orde maakte ik met de theatergroep. De theatergroep ging een theatervoorstelling verzorgen in een dorp op ongeveer 60 kilometer van Ouaga en ik mocht mee! We vertrokken om 13.40 uur vanaf ICCV. We zouden om 12.00 uur weggaan en om te zorgen dat iedereen er op tijd was, had Eric de theaterdocent, tegen de jongeren gezegd dat ze er om half elf moesten zijn. Vervolgens hadden we een reis van ongeveer drie uur voor de boeg. In eerste instantie over een goed geasfalteerde weg, maar later over een zandweg. Soms moesten we uitstappen, omdat de bus alleen zijn weg kon vervolgen zonder passagiers.

Toen we aankwamen, eerst een klein stukje improvisatietheater en dans om het publiek in de stemming te brengen. Wat mij opviel, was dat de kinderen veel meer timide waren als in de hoofdstad. Geen kinderen die Nassara riepen en ook geen kinderen die me een handje kwamen geven. Wel een ontmoeting met de Naba, het dorpshoofd. We gingen hier met een afvaardiging naar toe en als blanke hoor je automatisch bij zo'n afvaardiging. Het gaat hier om een kennismaking waarbij je als gast vraagt hoe het met het dorpshoofd en zijn dorp gaat en hij vraagt ook naar de nieuwtjes uit Ouaga. 's Avonds bracht de theatergroep een voorstelling over ontbossing en het belang verstandig om te gaan met de natuur. Daarna slapen in de open lucht. Nou ja, van slapen kwam niet veel, want er werd nog lang muziek gemaakt en daarna bleef gedurende vrijwel de hele nacht de muziek uit de stereo komen. Hier had ik al over gelezen en nu maakte ik het in de praktijk mee. In Afrika hoort geluid bij het leven.

Afscheidsfeest van de CP Zéro

15 juni hebben we met de kinderen van de CP Zéro het jaar feestelijk besloten. De middag begon met een stortbui, dus eerst was het zelfs de vraag of het wel door kon gaan, maar uiteindelijk kwamen alle kinderen wel en hebben we het feest onder ons afdak gehouden. De kinderen hadden hun mooiste kleren aangetrokken; veel kinderen (vooral de meisjes) kwamen in traditionele kleding.

We hadden onder andere een catwalk waar de kinderen over paradeerden en verschillende kinderen zongen een liedje of deden een recitation. In Nederland kennen we dat verschijnsel volgens mij bijna niet meer. Het wil zeggen dat de kinderen een versje opzeggen. Dit gaat gepaard met theatrale gebaren.

Natuurlijk was er ook weer een goûter voor de kinderen. Eten is in een arm land als Burkina Faso erg belangrijk. De goûter bestond dit keer uit een stokbroodje vlees en een bissap.

Burkina Faso, het land

De naam Burkina Faso is door de vorige president Thomas Sankara aan dit land gegeven. Voor die tijd heette het land Opper-Volta. De naam is een samenstelling van woorden uit drie talen. Burkina komt uit het Moré (de taal van de Mossi) en betekent eer of waardigheid. Faso komt uit het Dioula (veel gebruikte handelstaal in West-Afrika) en betekent vaderland. Gezamenlijk betekent Burkina Faso: 'het land van de integere mensen.' De meervoudsvorm voor de inwoners van Burkina Faso, de Burkinabe komt uit het Fulfulde (taal van de Peul, nomadische stam die leeft van de veeteelt).

De munteenheid in Burkina Faso is de Franc-CFA. Deze munt deelt Burkina Faso met Benin, Guinee-Bissau, Ivoorkust, Mali, Niger, Senegal en Togo. Deze landen vormen samen de Economische en Monetaire Unie van West-Afrika. Deze gezamenlijke munt bestaat langer dan de Euro dus hiermee was West-Afrika eerder dan Europa. Eén euro staat gelijk aan 665 FCFA, of gemakkelijker om te rekenen: 1000 FCFA is ongeveer anderhalve euro.

De vlag van Burkina Faso is rood en groen met een gele ster. De kleur rood staat symbool voor de socialistische revolutie van 1984, groen staat voor de minerale bronnen van Burkina en de gele ster staat voor de vrijheid.

De lijfspreuk van Burkina Faso is "Unité – Progrès – Justice ", oftewel eenheid, vooruitgang en rechtvaardigheid. Op deze lijfspreuk is wel wat af te dingen. Er wonen meer dan 60 volken in Burkina Faso (en er zijn even zovele talen). De eenheidstaal Frans wordt lang niet door iedereen gesproken. Voor wat betreft vooruitgang is het zeker zo dat er veel initiatieven zijn om tot vooruitgang te komen, zowel door initiatieven van Burkinabe als van buitenlandse hulporganisaties. Toch blijkt het bijzonder lastig om in een land dat bijna geen natuurlijke grondstoffen, weinig gekwalificeerde arbeidskrachten en zeer hoge transport- en energiekosten heeft, economische vooruitgang te boeken.

Ook bij de waarde van het begrip rechtvaardigheid kun je je vraagtekens stellen. De vorige president is onder onduidelijke omstandigheden vermoord en er zijn scherpe aanwijzingen dat de huidige president Blaise Compaoré (die eerder een goede vriend was van de vroegere president Thomas Sankara) hier wat mee te maken heeft. De huidige president is inmiddels 20 jaar aan de macht.

Ook een journalist die opkwam voor de vrijheid van meningsuiting, Norbert Zongo is vermoord, op 18 december 1998. In een onderzoek had hij de betrokkenheid van de broer van Blaise Compaoré bij de moord op zijn chauffeur beschreven. De moord op Norbert Zongo leidde tot hevige protesten in het land. Dit leidde uiteindelijk tot toezeggingen van de regering voor meer persvrijheid.

Om een beeld te geven van het land Burkina Faso sluit ik af met cijfers. Op 4 augustus 1960 werd Burkina Faso onafhankelijk verklaard, voor die tijd was het een Franse kolonie. In Burkina Faso wonen ongeveer 13,2 miljoen mensen (schatting uit 2005). Het is met 274000 vierkante kilometers ongeveer acht keer zo groot als Nederland. Met een jaarlijks inkomen van 220 euro per hoofd van de bevolking behoort Burkina Faso tot de armste landen van de wereld. Op de Menselijke Ontwikkelings Index van de Verenigde Naties staan alleen Niger en Sierra Leone lager. 45% van de bevolking leeft onder de armoedegrens van 70 euro per jaar. Het percentage mensen dat gealfabetiseerd is, werd in 2003 op 26,6 % geschat. 105 kinderen op elke duizend kinderen sterven en de levensverwachting is met 48 jaar zeer laag. De vruchtbaarheidscijfer is met gemiddels 6,8 kinderen per vrouw weer erg hoog.

In Burkina Faso wordt het weer niet zo zeer bepaald door dagelijkse schommelingen, maar door enorme luchtstromen. Er zijn drie klimatologische zones vertegenwoordigd in Burkina Faso, wat zorgt voor een terugval in neerslag en een korter regenseizoen, als je van het zuiden naar het noorden gaat. De Sudanese-Guinese zone bedekt het zuid-westen van Burkina Faso. Dit is het natste deel van het land, met een regenseizoen van mei tot oktober en een maximum aan neerslag tot 1300 mm per jaar. De Sudanese-Sahelzone bedekt het grootste deel van het land. Hier regent het gemiddeld 600 tot 1000 mm per jaar (ter vergelijking: in Nederland valt ongeveer 750 mm neerslag per jaar). De laatste regen valt hier in september. In de Sahelzone in het noorden van Burkina valt gemiddeld slechts 150 mm per jaar.